

Джордж Райт

Контакт

Дослідничий центр НАСА імені Еймса, Каліфорнія, час Т мінус 3:52

- ...Гаразд, скінчаємо перерву на каву. Ходім-но подивимось, що там для нас надібав "Саган".
- Що він міг надібати за сім хвилин...
- Двоєчко екзопланет, наприклад.
- Екзопланети нікуди не подінуться. Я маю на увазі, за сім хвилин жодна планета диск не проскочить.
- Добре, добре, не вередуй.
- Спати хочеться - сил нема, незважаючи на каву. І навіть я пішов у астрономи?
- Треба було тобі спеціалізуватися на Сонці.
- Кому цікавий цей пересічний жовтий карлик? Тільки й робить, що створює засвітлення і заважає спостереженням. Якби не він, ми б могли працювати вдень, як усі нормальні люди.
- Гаразд, що там "Саган"?
- Нічого, як я і казав. Всі зірки світять, як і годиться. Корисна все-ж таки штука ці комп'ютери
- уяви, як раніше астрономи вручну порівнювали фотоплатівки у пошуках розбіжностей...
- Перевір до речі логи за час нашої відгоди.
- Та що ж там могло трапитися за сім хвилин?
- Не знаю. Але ти перевір.
- Ой-йой-йой... Гм. Гм-гм-гм.
- Що там?
- Ти не повіриш, але ти мав рацію. Дійсно було зниження яскравості. До того ж чималеньке таке зниження.
- У якої зірки?
- Ти знову не повіриш, але це гамма Волос Вероніки.
- Червоний гігант?! І яка тривалість затемнення?
- Двадцять шість секунд.
- Це не може бути планета. І це не може бути процес на самій зірці. Гамма Волос Вероніки стабільна.
- Звичайно. Якесь шукенція перетнула диск гамми Волос Вероніки за двадцять шість секунд, але вона, зрозуміло, не має жодного відношення до зірки. Вона перебуває набагато ближче.
- Двадцять шість - це з урахуванням орбітального руху власне телескопа?
- Без урахування. Зараз перерахую з поправкою... От лайно.
- Що?
- Схоже, воно летить прямісінько до нас.
- Або прямісінько від нас... Що там виходить за паралаксом, яка відстань?
- Приблизно двадцять п'ять мільйонів кілометрів.
- Так близько? І воно навіть не затулило зірку цілком? Це щось невеличке. Близько... який там у нас кутовий розмір гамми?... а як сильно падала яскравість?... авжеж, не більше двадцяти метрів завширшки.
- Воно могло пройти самим крайчиком, тоді воно більше. Тим паче, що двадцятиметровий астероїд - це теж не жарт, якщо він летить просто сюди.

- Ми ще достеменно не знаємо, куди він летить, з якою швидкістю і чи взагалі летить. Навіть якщо він двадцять метрів завширшки, на такій відстані ми вже мали його побачити не тільки на тлі зірки. Можливо, це лише артефакт "Сагана".

- Це залежно від того, яке у нього альbedo. Якщо це звичайна каменюка або залізяка, то так. А якщо...

- Якщо що? Якщо це помальований чорною фарбою бомбардувальник "Стелс"? В будь-якому разі, треба запитати підтвердження з інших телескопів. Якщо воно дійсно там, воно повинно затуляти й інші зірки.

Штаб-квартира НАСА, Вашингтон, округ Колумбія. Час T мінус 3:27

- Так! Ви теж його зафіксували? Давайте координати і час. Отже, паралакс... Зачекайте, ви там із порядком аніде не наплутали? Так, я розумію, що комп'ютери не помиляються... Але ж це виходить, що його швидкість... Ой, лишенько!

Білий Дім, Вашингтон, округ Колумбія. Президентська спочивальня. Час T мінус 3:12

- Пане президенте! Прокиньтесь, сер!

- Ааа... Що сталося? Це не може зачекати до... Ні, бачу, що не може.

- Щось сталося, любий?

- Спи, люба.

- При всій моїй пошані, мем, я би порадив вам теж піднятися і розбудити вашу доньку. Можливо, знадобиться термінова евакуація.

- Та що ж там сталося? Терористи? Війна?

- Гірше, сер.

Білий Дім, Вашингтон, округ Колумбія. Ситуаційна кімната. Час T мінус 3:03

- ...теперішнього часу знаходиться на відстані менш ніж одинадцять мільйонів миль і наближається зі швидкістю приблизно у тисячу вісімсот миль в секунду. Це майже один відсоток швидкості світла, сер.

- Чи є шанс, що він пролетить стороною? Якщо не Землі, то бодай Америки?

- У разі збереження теперішньої траєкторії - жодних, сер.

- Місце падіння?

- Це не буде падіння як таке - за такої швидкості об'єкт цілком випарується в атмосфері...

- Тоді в чому проблема?

- Перепрошую, сер, я невлучно висловився. Це випаровування відбудеться настільки швидко і з виділенням такої кількості енергії, що...

- Докторе, ви можете говорити коротше?!

- Вибух в атмосфері. Надзвичайної сили.

- Якої саме?

- Ми досі не знаємо масу об'єкта. Але якщо припустити, що він має щільність залізного метеориту, то його маса близько тридцяти мільйонів метричних тонн, а кінетична енергія - приблизно 130 зеттаджоулів.

- Ви можете висловлюватися по-людськи? Скільки це в мегатоннах?

- Тридцять тератонн, сер. Тридцять мільйонів мегатонн, або в шістсот тисяч разів потужніше за найпотужнішу водневу бомбу, будь-коли підірвану на Землі. Якщо він не залізний, а кам'яний, то в два-три рази менше, але, ви ж розумієте...

- Ви не відповіли, де буде епіцентр. Але... мабуть, це не так вже й важливо.

- Біля 50 миль на захід від Нью-Йорка. Але ваша правда - це вже не так вже й...

- Коли?

- Вже... через дев'яносто шість хвилин, сер.

- Хай йому грець, док! Ви запевняли, що НАСА може заздалегідь виявити будь-який об'єкт, що загрожує Землі!

- Тут збіглося декілька факторів, сер. По-перше, дуже низьке альbedo... відбивна здатність об'єкта. По-друге, форма - він майже плоский, і летить ребром до Землі. По-третє, надзвичайно висока швидкість...

- Сер, ми не маємо часу слухати виправдання НАСА. Ми повинні негайно пустити в дію протокол "Зоряний щит".

- Так, звичайно, Джеймсе. Я дам авторизацію на "Зоряний щит". Червоний сценарій.

- Пане президенте, чи не краще обмежитися помаранчевим? Червоний означає залучення практично всього, що у ми маємо. Це сильно зашкодить нашій обороноздатності у майбутньому.

- Генерал, ви що, не чули? Якщо цей мотлох долетить до Землі - якщо бодай досить великі уламки його долетять - у нас не буде жодного майбутнього. Адже так, док?

- Так сер. За такої швидкості навіть відносно невеликі фрагменти... Власне, бездоганим було б не розбити його, а відхилити від курсу, але я не знаю, якою мірою це реально.

- Мої хлопці вже запустили симуляцію, сер. Обіцяють звіт протягом десяти хвилин.

- Добре, Джеймсе. Але ми можемо завершити розрахунки, коли ракети вже будуть у повітрі?

- Взагалі так, сер, щоправда запас пального обмежений, і занадто великі коригування небажані. Але нам на користь те, що об'єкт рухається прямою... хоч і, звичайно, з надвисокою швидкістю...

- Пане Президенте!

- Що, Каміло?

- Ми не можемо застосувати ядерну зброю в космосі, не повідомивши Євросоюз, Китай і Росію і не отримавши їх згоди.

- Ну то повідомляйте!

- Держдепартамент вже займається цим, але ми повинні дочекатися на офіційні відповіді.

- Дочекаємося, поки ракети летять до цілі. Ми не можемо гаяти час, у нас лишилося дев'яносто чотири хвилини!

- Сер, ми не в змозі діяти без підтвердження Росії і Китаю. Вони можуть розцінювати запуск ракет з нашої території як атаку супротив себе!

- Але ж ми повідомили їх - правда? Або зробимо це найближчими хвилинами. А надішлють вони формальну згоду чи ні - це вже їхні проблеми. Ми не маємо часу чекати на їхню бюрократію... тим паче що вони можуть зволікати з цим навмисне! Мабуть у них там багато хто тільки і марить про те, щоб ми спізилися, і ця штукенція гепнулася на Америку!

- Н-не може бути, щоб їхні наміри були аж до такої міри жахливими. Все ж таки вони теж є людьми...

- Каміло, ви, здається, досі не зрозуміли, хто такі є китайці і тим паче росіяни! Вони і своїх не шкодують, що ж казати про те щоб знищити Америку...

- Але, сер, вибух такої сили буде мати катастрофічні наслідки для всієї планети. Ударна і сейсмічна хвиля обігнуть всю Землю, а потім здійнятий у повітря пил і попіл затулять сонце, і прийде тривале похолодання, можливо навіть - нова льодовикова епоха. Росіяни, у яких клімат і так холодніше немає куди - останні, хто в цьому зацікавлені.

- Не впевнений, що навіть це їх зупинить... Гаразд, поки що чекаємо. Адже ми ще можемо почекати? Що там кажуть ваші комп'ютерні моделі, Джеймсе?

- Ммм... суто механічно ми можемо поцілити в нього на будь-якій ділянці траєкторії, навіть біля самої Землі. Останній час для запуску, щоб ракети встигли вийти на ціль - десять хвилин до зіткнення. Але ця його бісова швидкість... жодні наші системи на таке не розраховані. Такого не перевірялося навіть у теоретичних моделях. Він на два порядки швидше звичайних астероїдів і комет. Це завдання на кшталт збити кулю, що летить, стрілою з лука. Тільки ще на двойко порядків складніше.

- Але ж він летить просто на нас, чи не так? Не дуже важко перехопити його на прямому зустрічному напрямі, хоч би як швидко він не летів.

- Звісно - але якщо точно дотримуватись цього напрямку. Щонайменше відхилення, яке завжди вважалася припустимим, ми вже попросту не встигнемо виправити. І, звичайно, від ідеї підірвати заряди збоку від нього з метою відхилити його траєкторію від Землі доведеться відмовитись. У космосі немає ударної хвилі, а ми попросту не зуміємо синхронізувати вибухи з такою точністю. Тільки ніс у ніс. І навіть у такому випадку дуже важливим є точний момент вибуху. Ви ж розумієте, тисяча вісімсот миль в секунду! Якщо підірвати на мить раніше - об'єкт буде ще занадто далеко і залишиться неушкодженим. А якщо пізніше - ми не знаємо достеменно, що станеться, ніхто і ніколи не здійснював випробування зіткнень макрооб'єктів на таких швидкостях... цілком можливо, заряди буде попросту розпорошено механічним ударом до того, як реакція вийде на критичний рівень. І навіть у разі ідеально точного вибуху ми не знаємо, яким буде процес руйнування об'єкта, бо й гадки не маємо, з чого він складається. Одна річ, якщо це великий шмат льоду, тоді він попросту випарується усім нам на радість. Але якщо це величезний шмат заліза, то навіть сукупної потужності зарядів за червоним сценарієм може не вистачити для його суцільного знищення.

- Теоретично це може бути навіть алмаз.

- Що ви сказали, докторе? Тепер не час для жартів.

- Я не жартую. Ядра згаслих зірок або деяких планет-гігантів можуть являти собою величезні алмази. Якщо таке ядро було зруйновано, скажімо, вибухом поблизької наднової, уламки могли б розлетітися галактикою з такою або навіть більш високою швидкістю. Можливо, він майже не відбиває світло не тому, що чорний, а тому, що прозорий... Але алмаз для нас не найгірший варіант. Вони тверді, але крихкі, добре руйнуються вибухом. Металевий астероїд набагато гірше.

- Так. І краще все ж таки підірвати його якнайдалі. Щоб розлітання уламків було якнайбільшим, і хоча б частина їх пролетіла повз Землю.

- Але якісь все ж таки долетять до нас?

- Не виключено, сер. У найгіршому разі - якщо конус розлітання збігатиметься із діаметром Землі - в зоні ураження виявиться практично уся західна півкуля. А за такої швидкості навіть кілограмовий уламок - байдуже, твердий або розтоплений - дорівнює кілотонні тротилу.

- Сорок фунтів - Хіросіма.

- Саме так. Хіба що без радіації.

- Сер, вважаю, нам необхідно розпочати евакуацію Нью-Йорка і околиць.

- Ви що, не чули, про що тут йшлося? Якщо нам не вистачить вдачі його знищити, не допоможе жодна евакуація. А якщо вистачить, вона не знадобиться.

- Але уламки, сер...

- Можуть впасти будь де. Тому немає жодного сенсу чинити гвалт. Тим паче що все одно неможливо евакуювати двадцять мільйонів людей за півтори години.

- Є згода Брюсселя!

- Добре. Чекаємо на росіян і китайців.

- Гаразд, пані та панове, хтось має сказати це вголос, і нехай це буду я. Ніхто з вас і в голові не покладає, що це може бути не астероїд, а... штучний об'єкт?

- Це цілком виключено, Майк. Жоден уряд і жодна приватна корпорація Землі не в змозі запустити в космос об'єкт такого розміру і розігнати його до такої швидкості.

- Я маю на увазі не Землю.

- Фантастику краще залиште Холлівуду. Якщо через півтори години у нас все ще буде Холлівуд...

- Але ж воно зовсім не схоже на звичайну космічну каменюку. Це майже плаский диск діаметром близько третини милі...

- Це тільки дуже приблизна оцінка його форми. Ми і досі не мали можливості розгледіти його як годиться.

- І його швидкість...
- Доктор Торнвуд щойно пояснив, звідки виникають такі швидкості. Хоч особисто мені незрозуміло, чому, в такому разі, ми до них не готові.
- справа в тому, сер, що ймовірність опинитися на шляху у такого уламка занадто мізерна, а до того ж, наші технічні можливості попросту не дозволяють...
- Я все ж таки вважаю, що пояснення доктора - тільки одне із можливих, тому ми повинні зважати на й інші варіанти.
- Та яка, до дідька, різниця, природне воно чи штучне?! Головне - воно летить сюди і загрожує нам вибухом потужністю в мільйон водневих бомб! І ми його знищимо, чим би воно не було!
- Ракети готові до запуску, пане президенте. Розрахунок параметрів польоту завершено, чекаємо лише на ваш наказ.
- Яку вірогідність успіху дають ваші розрахунки?
- З тією точністю, яку ми можемо оцінити - від 80 до 90%, сер.
- Не більше?
- Ні, сер. І це тільки сам факт влучення, без урахування наслідків у вигляді уламків.
- А що там китайці і росіяни?
- Досі немає підтвердження, сер.
- Трясця їх матері...
- Пане президенте!
- Що там іще?
- В інтересах національної безпеки вам необхідно залишити Вашингтон і перейти на "Airforce 1". Гелікоптер вже біля головного входу, він доправить вас на аеродром.
- Якщо ми схибимо, навряд чи залишиться неушкодженим навіть "Airforce 1". А якщо уламки розлетяться усією західною півкулею, то він також не вельми допоможе.
- І все ж таки, щодалі від епіцентру, то більше шансів, сер.
- Мабуть, ви маєте рацію. Прошу міністра оборони, міністра національної безпеки, голову агентства з надзвичайних ситуацій і голову комітету начальників штабів іти за мною.
- Сер... зважаючи на те, що ми не можемо достеменно прорахувати розлітання уламків, було б слушним, як то кажуть, не складати усі яйця в один кошик. Тому я прошу вашого дозволу залишитися у Вашингтоні.
- Іншої причини у вас немає?
- Якщо ми не влучимо або не зможемо його збити... я вважав би за краще залишитися зі своєю родиною, сер.
- Гаразд, Джеймсе. Я розумію. Інших прошу на вихід.

Борт "Airforce 1", 9000 м над східним узбережжям США. Час Т мінус 2:28

- Сер, генеральний секретар Сунь на зв'язку.
- Ну нарешті! Давайте його сюди.
- Пане президенте? Перепрошую за затримку. Як ви знаєте, тисячолітні традиції китайської бюрократії інколи роблять її надмірно немоторною. Але, як то кажуть, немає злого, щоб на дорозі не вийшло. За цей час наші тайкунавти здійснили власні спостереження, які цілковито підтвердили висновки американських фахівців щодо надзвичайної небезпеки об'єкта для всього людства. У зв'язку з чим Китайська Народна Республіка не тільки схвалює заходи, які вживає уряд США, але й готова, залишивши всі прикрі суперечності, що виникали між нами у минулому, надати власну допомогу у знешкодженні цієї спільної загрози.
- Допомогу?
- У межах нашої програми "Небесний спокій" ми готові випустити по об'єкту 12 ракет, кожна з яких несе 10-мегатонний боєзаряд.

- Еее... пане секретарю, я мушу обговорити цю... досить несподівану ініціативу зі своїми радниками і технічними фахівцями.

- Звісно, пане президенте.

- Який такий "Небесний спокій"?! Чому мені ніхто не доповідав, що китайці мають власну програму?

- Схоже, ЦРУ повністю проґавило її, сер.

- Тоді як ми не робили великої таємниці із "Зоряного щита", вони, мабуть...

- Гаразд. Провали розвідки будемо розбирати згодом. Наразі візьмемо за даність, що вони мають бойові ракети, здатні розвивати другу космічну швидкість і вражати цілі в глибокому космосі. Питання - що нам робити просто зараз? Ми не можемо припуститися їх участі! Вони потім оголосять себе рятівниками Америки і всього світу і будуть хизуватися цим за будь-яку нагоду. Це паралізує всю нашу політику в азіатсько-тихоокеанському регіоні!

- При всій моїй пошані, сер, зараз все ж таки найважливіше - знищити об'єкт. А зважаючи на те, що ми не маємо цілковитої упевненості, що наші ракети, по-перше, влучать, а по-друге, зможуть знищити його цілком, так, щоб не залишилося навіть уламків - зайві сто двадцять мегатонн були б тут аж ніяк не зайвими.

- На вашу думку, ми можемо довіряти китайській якості? Вже якщо наші ракети не влучать, то їхні тим паче!

- Тут все не так безумовно, сер, тут питання вірогідності. Якщо у нас вірогідність влучити - 90%, а у них, припустимо, 70, або навіть 50, це ще не означає, що вони не можуть влучити там, де ми схибимо. То ж, власне, будь-який додатковий шанс...

- А шанс, що вони зроблять тільки гірше, ви не враховуєте?

- Ви маєте на увазі - свідомо? Спробують збити не об'єкт, а наші ракети?

- Ні, сер... думаю, вони все ж таки розуміють масштаби катастрофи... але я мав на увазі суто технічні негаразди. Скажімо, їх ракети зіштовхнуться з нашими. Або вибухнуть на мить раніше зазначеного часу, знищивши водночас і наші - але не об'єкт.

- Еге ж, славетна китайське якість.

- Відверто кажучи, тут справа навіть не в якості. Не варто робити висновки щодо китайського космосу за китайським ширвжитком - врешті решт, у них досі не загинув жоден тайкунавт... Справа здебільшого в тому, як складно синхронізувати таку операцію, що здійснюється гуртом двома країнами, чиї космічні системи ніколи не розроблялись як сумісні і розраховані на спільні дії.

- А це, до речі, аргумент, що дозволяє ввічливо відмовити їм. "Аби наші ракети не зашкодили одна одній". Зважаючи на те, що швидкість об'єкта не залишає нам права на помилку і часу на корекцію...

- Проте, сер, якщо ми схибимо, всі інші "якщо" вже не будуть мати сенс. Було б розумним, якби китайці все ж таки підстрахували нас, але - у другому ешелоні. Тобто не паралельно, а послідовно, з інтервалом, нехай, в декілька хвилин. Це, звісно, буде не настільки ефективним, як коли усі заряди вибухнуть одночасно, знизивши ймовірність, що залишаться цілими бодай якісь уламки - проте наші і їхні ракети аж ніяк не завадять одна одній. Плюс, якщо виявиться, що ми припустилися помилки в розрахунках, у китайців ще буде час врахувати її і виправити.

- Мабуть, це розумний план. Суню не сподобається, що Китаю приділяється друга роль, але йому доведеться це ковтнути й облизатися.

Бруклін, Нью-Йорк, штат Нью-Йорк. Час Т мінус 2:21

- Та візьміть уже хтось слухавку! Так, я розумію, що шоста ранку, але ж ви там повинні сидіти цілодобово... за що ми тільки податки платимо, щоб вас усіх дідько... Алло! Ви жива людина? Не автовідповідач? Нарешті. Я доктор Філіпп Мазурські із НАСА. Мені вкрай необхідно терміново переговорити з Президентом або з особою, що його заступає, це питання національної... ба навіть планетарної безпеки. Ні, я не можу заповнити форму на сайті. Ні, я не

можу записатися на прийом, я ж кажу вам, це терміново! Саме для такої нагоди мені дали цей номер! Філіпп. Одне "л", два "п". Мазурскі. Mike-Alpha-Zulu-Uniform-Romeo-Sierra-Kilo-Yankee. Дев'яте грудня дев'яносто другого. Сім-два-шість-три. Добре, чекаю. Алло? Сер? Ні, я просив з'єднати мене з президентом! Або, у найгіршому разі... Це питання, яке може вирішити лише Верховний головнокомандувач, і з ним не можна зволікати! Гаразд, добре, я викладу вам. Йдеться про той космічний об'єкт, який... Філіпп Мазурскі із НАСА, я ж уже сказав вашій секретарці, або хто вона там є! Я не кричу! Ім'я Філіпп. Одне "л", два "п". Прізвище Мазурскі. Не Мажорські, а Мазурскі! Mike-Alpha-Zulu-Uniform-Romeo-Sierra-Kilo-Yankee. Дев'яте грудня дев'яносто другого. Сім-два-шість-три. Тепер ви готові слухати? Йдеться про об'єкт, що наближається до Землі, який зафіксували сьогодні вночі і який ваші муд... мужні¹ військові готуються збивати ядерними ракетами! Цього не можна робити! Це не астероїд, це космічний корабель! Вони не мають наміру таранити Землю, вони ж не самогубці - лише дайте їм час змінити напрямок! Як це який об'єкт? Вам що, не повідомили? Я ж кажу - дайте мені президента! А, розумію, знову ваша дурна таємність. Та облиште, усі астрономи Землі уже обізнані! Я ж вам сказав - я з НАСА, Посада? Керівник Програми з пошуку іншопланетних цивілізацій. Мазурскі, скільки можна повторювати! Добре, чекаю... Так, я знаю, що такої програми немає! Тому що її припинили, а мене звільнили! Але коли вона була - я її очолював! І у мене залишилися друзі в НАСА, які повідомили мені, що... Та хіба не все одно, хто саме! Я не збираюся їх підставляти - це мені втрачати вже нема чого, а їм... Та стійте ж ви! Якщо ви не дасте мені викласти мої доводи президенту, я негайно скликаю прес-конференцію! Ні, я не журналіст! Мені не потрібен ваш дурний прес-центр! Я дійсно працював у НАСА, і... Та не кидайте слухавку! Чорт, чорт, чорт!

Борт "Airforce 1", 12000 м над західною Атлантикою. Час Т мінус 2:14

- Підтвердження від росіян досі немає, сер. Ми надіслали їм уже три запити.
  - До біса росіян! Ми більше не можемо чекати, інакше китайці запустять першими.
- Запускайте ракети.
- Так і уявляю, як вони там в Кремлі аж підстрибують з радощів, чекаючи, коли і ми, і китайці витратять свій ядерний арсенал.
  - Ну, припустимо, не увесь арсенал...
  - А я закладаюся, що вони там тримають кулаки, щоб у нас не вийшло.
  - Ще добре, що нам не випало домовлятися з Північною Кореєю.
  - Сер, на зв'язку НАСА.
  - Пане Президенте! Скасуйте запуск! Він гальмує!
  - Що?
  - Об'єкт зменшує швидкість! Вже тисяча сімсот сорок і продовжує знижатися!
  - Цьому... може бути природне пояснення?
  - Ні, сер. Це... я розумію, як це звучить, але це може бути тільки керований корабель.
- Іншопланетний корабель.
- Що аж ніяк не означає, що він не становить загрозу! Він встигне зупинитись?
  - Так сер. За теперішнього негативного прискорення в 52 g він цілком згасить швидкість через півтори години на висоті приблизно сто миль над Землею.
  - Ну, припустимо, вони не камікадзе, але це ще не значить...
  - Сер, якщо ціль здатна маневрувати з такими прискореннями, вона легко ухилиться від наших ракет - але водночас, звичайно, зрозуміє, що ми здійснили атаку першими.
  - Гаразд, гаразд. Скасуйте запуск!
  - Сер...
  - Що таке ще ?!
  - Запізно, сер. Перші три ракети наразі стартували.
  - Чорт! Віддайте їм наказ самоліквідуватися! Або змінити курс!

---

1 В оригіналі "your brainde... brave military"

- Неможливо, сер. Після запуску ракета підкоряється тільки власному комп'ютеру. Це зроблено, щоб керування нею не міг перехопити супротивник.
- Тоді... що робити? Надіслати по радіо на цю штуку "вибачте"?
- Можна спробувати перехопити наші ракети нашою ж ПРО, але без гарантії...
- Так дійте, чорт забирай!
- Уже... якщо встигнемо перелаштувати... маємо в запасі лише пару хвилин, перш ніж ракети опиняться поза досяжністю...
- М-да, з астероїдом було б легше...
- Так, готово - ракети розпізнаються, як цілі! Тепер вся надія, що протиракетки встигнуть їх наздогнати...
- Зоряні війни, дідько би їх забрав.
- Використовуй Силу, Люк.
- Так, Сила б нам нині не завадила...
- У Кремлі луснуть зо сміху, якщо дізнаються.
- Першу ракету вражено!
- Другу ракету вражено!
- Третю ракету вражено!
- Урааа!
- Уффф...
- Сер! НОРАД доповідає про запуск ракет з китайської території!
- Курва ваша мати... Їх що, ніхто не попередив?!
- Еее... мабуть, ні, сер.
- І що тепер робити? Адже ми не можемо перехопити і їхні ракети?
- Звичайно ні, сер. Не тільки політично, а й технічно. Не на такій траєкторії. Наша ПРО розрахована на захист Америки, а не глибокого космосу.
- А власної вони не мають... Гаразд, ми зробили все, на що були спроможні. Можливо... можливо, воно навіть і на краще заноситься, що у всьому виявляться винуватими китайці.
- Не факт, що ті, хто послав цю штуку, побажають завдати собі праці розібратися, де тут у нас накреслено державні кордони.
- Наразі це лише поодинокий корабель, а не флот вторгнення. І не факт, що він встигне щось доповісти своїм... Хоча у них також пір'ячко на пискі - нема чого лізти до чужого космосу, не попередивши господарів. Що він там зараз робить?
- Продовжує гальмувати, сер. До речі, найпевніше це безпілотник. Навряд чи живі організми можуть витримати гальмування з таким перевантаженням.
- Тим паче. Втрата якогось дрона ще не є приводом для міжзоряної війни... Стоп, заждіть-бо. Якщо китайців ніхто не попередив, вони не знають, що він гальмує? Виходить, їх ракети не влучать?
- Якщо у них детонація за часом, а не за торканням.
- Ми вже обговорювали, що вийде з "торкання" на такій швидкості.
- Гаразд, я телефоную Суню. Він перепрошував мене через затримку, час відгодитися йому.

Білий Дім, Вошингтон, округ Коламбія. Ситуаційна кімната. Час Т мінус 1:23

- Як ми і передбачали, мем, китайські ракети вибухнули далеко від цілі, тому що об'єкт не тільки уповільнився, але й змінив напрямок. Вочевидь, він лишився неушкодженим.
- Он як? І куди ж він летить тепер? Чи то не до Нью-Йорку?
- Саме до Нью-Йорку, мем. Якщо, звичайно, виходити з теперішніх параметрів.
- Ви ж щойно сказали, що він змінив напрямок!
- справа в тому, мем, що тепер він прилетить на годину пізніше, а Земля обертається навколо Сонця та навколо своєї осі. За цей час вона встигне повернутися на...
- Не треба цих подробиць, я навчалася у школі! Краще скажіть, президенту доповіли?

- Звичайно, мем. Він залишатиметься у повітрі доти, поки наміри прибульців не стануть зрозумілими.

- Слушно. Адже вони не відповідають на радіозапити?

- Це не дуже й дивно, мем. Адже вони не знають ані наших мов, ані на яких частотах ми до них звертаємося - хоч ми випробуємо усякі. Але взагалі вони, мабуть, неспроможні вилучити із усієї безлічі радіопередач Землі сигнали, що адресовані безпосередньо їм. А можливо, в їхній цивілізації радіозв'язок взагалі не має того значення, що в нашій.

- Мем, мер Нью-Йорка запитує, чи рекомендує федеральний уряд евакуювати місто і чи готовий надати допомогу в цьому процесі.

- Президент сказав, що немає потреби чинити ґвалт, і я з ним згодна. Тим паче що за той час, що залишився, ми б усе одно не домоглися нічого, окрім транспортного колапсу. Може, воно ще й не пристане там сідати...

- Так, ми ж не можемо знати його плани. Може, воно попросту облетить навколо Землі і забереться назад у космос. Як, наприклад, вчинив "Аполлон-8".

- Ото ж бо й воно. Це, звісно, було б найкращим. В іншому випадку, звичайно, доведеться згодом зробити офіційну заяву, але наразі головне - не зчиняти галас.

- На жаль, мем, галас уже зчинено. Увімкніть CNN.

- ...спалах у небі мали змогу спостерігати люди на усій території Америки. Навіть на східному узбережжі, де вже розвиднилося, її можливо було помітити неозброєним оком. Ми досі намагаємося отримати офіційні коментарі, а поки що у нас на зв'язку колишній співробітник НАСА доктор Філіпп Мазурскі, який вважає, що...

- Я не "вважаю", а достеменно знаю, що це була спроба знищити ядерними ракетами іншопланетний космічний корабель, що наближається до Землі і який, я особливо це підкреслюю, не виявляє жодної агресії. Скільки я розумію - і дуже на це сподіваюся - ця спроба була невдалою.

- Це надзвичайно смілива і сенсаційна заява. Ви маєте докази?

- Та облиште. Корабель вже спостерігають усі обсерваторії західної півкулі, а також орбітальні телескопи. Те, що уряд до дотепер намагається приховати цей очевидний факт, свідчить лише про рівень його недоумства і некомпетентності. Та й ви теж гарні. Я вже мабуть годину телефоную в усі інформаційні агенції, і від мене відмахуються, як від фрика! Знадобився ядерний вибух у вас над головами, щоб ви, нарешті, визнали дійсність!

- Проте, докторе, подібні заяви вимагають вельми ретельної перевірки фактів, а ви, як я розумію, більше не працюєте у НАСА, ба більше - були звідти звільнені зі скандалом.

- Так, бо уряд закрив мою програму, тому що, як вони висловлюються, "гроші платників податків не повинні витрачатися на полювання за зеленими чоловічками". А коли я спробував продовжити дослідження на кошти приватних інвесторів, мені оголосили, що мої дії "підривають репутацію державної агенції"!

- Так, але деякі ваші інвестори користуються, так би мовити, сумнівною репутацією в наукових колах.

- Ну то й що? Вони не визначали характер моїх досліджень, вони лише давали гроші! Це ж не сутенери і не наркоторговці, це законослухняні громадяни, які мають право вірити, у те що вони бажають! Пожертви, наприклад, від католицької церкви вас же не бентежать? І взагалі, ви маєте намір обговорювати моє минуле, чи ви маєте намір обговорювати іншопланетний космічний корабель, який незабаром приземлиться просто в середині Менхеттена?

- Ви вважаєте, іншопланетяни висадяться просто в Нью-Йорку?

- Так вважають мої колеги - астрономи, що наразі спостерігають за траєкторією корабля. Сам я, як ви щойно відзначили, нині не маю можливості здійснювати спостереження. Але думаю, що для екіпажу корабля це вельми логічний вибір. Сісти на межі океану і суходолу, щоб мати можливість водночас досліджувати обидва середовища. І, звичайно, якщо вони налаштовані на контакт - а інакше навіщо вони прилетіли? - то великий мегаполіс - це

найбільш правильний варіант. Якби вони сіли десь у пустелі, наш дурнуватий уряд, безумовно, намагався б усе приховати, утаємничити і заперечувати. А тепер нехай тільки спробують закрити або відселити геть увесь Нью-Йорк - не кажучи вже про те, щоб скинути на нього атомну бомбу!

- Ми можемо якось заткнути пельку цьому... Мазурські?

- На жаль, мем, в нашій країні є лише один засіб, яким це можна зробити.

Борт "Airforce 1", 12000 м над східним узбережжям США. Час T мінус 0:42

- Об'єкт увійшов до стратосфери Землі, сер. Ймовірно, він і далі йти на приземлення у район Нью-Йорка. Маємо його виразне зображення.

- М-да. Величеська штуkenція. І насправді абсолютно чорна. Я сказав би, виглядає вельми лиховісно.

- Ми все ще можемо збити його, сер. Чотири ескадрилли перехоплювачів підняті у повітря і чекають тільки на наказ. Плюс наземні ППО.

- Не раніше, аніж він виявить ознаки агресії.

- Але він вдерся до повітряного простору США, сер. І не відповідає на запити. Ми маємо повне право...

- Боюся, що вони нічого не знають щодо наших прав. Можливо, у них попросту не заведено відмовляти гостям...

- Це їхні проблеми. Тут діють наші закони.

- Ви що, бажаєте почати міжзоряну війну, генерале? Ви розумієте, в яку міру їхні технології перевершують наші, якщо вони вміють запускати такі штуки?

- А якщо через декілька хвилин він рознесе вщент пів-Нью-Йорка, як у фільмі "День незалежності"? Американський народ нам цього не пробачить!

- Це не кіно, генерале. Ми тут не маємо супергероя, який у фіналі самотужки усіх врятує. Я на цю роль не здатен, і ви також. Тому зачекаємо. Якщо він не залишить нам іншого вибору - тоді певна річ. Але не раніше.

- Нехай тоді, принаймні, винищувачі перехоплять його, не відкриваючи вогонь, як звичайного порушника. Пролетять повз нього, похитають крилами, покажуть "прямуї за мною". І відведуть подалі від Нью-Йорка в малозаселений район.

- Ммм... ні. Ці близькі пролітання винищувачів він також може сприйняти за атаку. Особливо після китайських ракет, нехай навіть вони і вибухнули осторонь. Наразі не робимо нічого такого, що вони можуть вважати за провокацію. Тільки спостерігаємо і чекаємо.

- Сер, тут знову росіяни...

- Я вже сказав вам, куди їх посилати з їхніми заявами, що начебто тільки їхнє бажання уникнути сквапних силових дій і врятувало нас від катастрофи...

- Ні, сер, зараз вони наполягають, що, мовляв, "контакт з прибульцями - належить всьому людству, і Америка не має права його монополізувати". Вимагають, щоб їх представника було включено до групи першого контакту.

- Як російською буде fuck off?

- Нагу, сер.

- Саме так їм і передайте.

- Добре, сер.

- Та ж ні, зачекайте! Я пожартував. Передайте їм, що це питання буде вирішуватись на сьогоднішньому позачерговому засіданні Радбезу ООН, а не президентом США особисто, тому вони звертаються не на ту адресу... Хоча краще було б, звісно, одразу нагу.

Центральний парк, Нью-Йорк, штат Нью-Йорк. Час T мінус 0:29

- Отже, ми продовжуємо наш репортаж із Центрального парку, куди щойно приземлився іншопланетний корабель! Нажаль, ми не в змозі показати вам панораму згори - весь повітряний простір над Нью-Йорком закритий, зокрема і для дронів... але, як мені підказують зі студії, наразі ви бачите зображення, що транслюється з даху Рокфеллер-центру. Корабель являє собою не диск, як повідомлялося раніше, а радше тупий конус діаметром близько п'ятисот ярдів і висотою приблизно двадцять п'ять. Він щойно повільно і нечутно спустився на Північний луг Центрального парку. Коли корабель ще знаходився у повітрі, на пласкій основі конуса, такої ж чорної, як і увесь корпус, не було помітно нічого подібного до двигунів. Ми також не бачимо жодних ілюмінаторів, антен та інших подібних деталей - корабель виглядає одним суцільним монолітом. Незважаючи на те, що за висотою він жодним чином не може порівнятися з оточуючими парк хмарочосами, поблизу він являє собою вельми вражаюче видовище! На жаль, телевізійна картинка не передає його на повну міру... Хоч під час появи корабля над парком на Північному лузі перебували люди, під час посадки ніхто не постраждав - він знижався настільки повільно, що все встигли відбігти набік. Проте наразі допитливі знову попрямували до корабля. Поліція намагається не пускати їх і потребує через гучномовці від усіх залишити парк, але натовп збільшується що-хвилина. Взагалі, вулиці Нью-Йорка в цього ранку становлять собою цілковите безладдя. Сотні тисяч мешканців намагаються залишити місто із страху перед можливою іншопланетною загрозою. У той самий час багато тисяч інших прагнуть дістатися сюди, щоб стати свідками, можливо, найбільшої події в усій історії людства. Внаслідок цього на більшості вулиць, і особливо на усіх міських мостах, утворилися нездоланні затори. Тунель Лінкольна закритий; рятувальні служби намагаються вивести звідти водіїв і пасажирів застряглих автівок, щоб вони не удушилися випускними газами. Як мені повідомляють, щойно було зачинено для виходу всі станції підземки у межах Менхеттена. Швидше за все, незабаром підземку буде закрито цілком, оскільки вона переповнена, і наразі надійшли повідомлення щодо принаймні двох падінь на рейки. Закрито усі три аеропорти Нью-Йорка - як я вже сказала, разом з усім повітряним простором над містом. Водночас, для евакуації мешканців задіяно усі пороми на Хадсон-рівер і Іст-рівер; до пірсів на південь від Бруклінського мосту обіцяють незабаром подати океанські судна, до того ж не тільки круїзні лайнери, але й тягарові кораблі - все те, на чому можливо вивозити людей. Дедалі більше нью-йоркців намагаються залишити місто пішки. Поруч зі мною доктор Філіпп Мазурскі, який раніше очолював програму НАСА з пошуку іншопланетних цивілізацій і один із перших оприлюднив інформацію щодо прибуття іншопланетного корабля, і я хочу запитати його - якою мірою виправдані страхи нью-йоркців і, мабуть, мільйонів людей в Америці і в усьому світі перед іншопланетним вторгненням? Хто знаходиться всередині цього чорного конуса менш ніж за двісті ярдів від нас - друзі чи вороги?

- Абсолютно не виправдані! Це все ідіотська параноя, вихована десятиріччями дурнуватих фільмів і коміксів, що апелюють до найпримітивнішої, первостайної ксенофобії: "Чужий - отже, ворог!" Насправді вже навіть ми - хоч історію людства аж ніяк не назвеш пасторальною, але вже навіть ми, принаймні, тут на Заході, абсолютно не жадаємо когось завойовувати, поневолювати і геноцидити. А подібні епізоди нашого власного минулого згадуємо, як ганебні. І вже якщо до цього доспіли ми, то тим паче до цього мусила dospіти будь-яка цивілізація, що перевищує нашу!

- Проте ми не знаємо, якою мірою нелюдська мораль може відрізнитися від нашої...

- Усяка мораль успішного суспільства - а неуспішне суспільство не запускає міжзорянні кораблі - врешті решт ґрунтується на здоровому глузді. А міжзоряна агресія жодного практичного сенсу не має і мати не може. Міжзоряні польоти - надзвичайно складна і дорога розкіш. Відрядити не один корабель - який ми і спостерігаємо - а цілий флот, настільки величезний, щоб захопити цілу планету з мільярдами мешканців - це проект до того божевільно дорожечний, що й уявити собі неможливо. Запитання - навіщо такі витрати і такі ризики, адже ще невідомо, яку відсіч ця планета може дати? Величезні території і невідільники потрібні тільки диким шатерникам, цивілізована економіка так не працює. Будь-які ресурси набагато легше і дешевше видобувати у власній зоряній системі або синтезувати за допомогою нанотехнологій. Умови Землі, зрозуміло, некомфортні для вихідців з іншої планети - інша сила тяжіння, інший склад атмосфери, інший

клімат, навіть наша їжа напевно не містить необхідні їм хімічні сполучення. Тобто єдине, заради чого варто летіти в таку далечінь і долати такі складнощі - це заради науки, заради нових знань, і аж ніяк не заради війни! І тому я вважаю, що всі люди, які прийшли і прагнуть прийти сюди, чинять цілковито правильно. Вони не тільки не наражаються на небезпеку самі, а й захищають наших гостей від нових кривавих дурощів нашого уряду, який вже спробував було знищити корабель ще на підльоті...

- Це були китайські ракети, докторе. Вже маємо офіційну заяву Держдепу.

- Еге ж, звісно - зараз вони будуть все звертати на китайців! Втім... навіть якщо це і правда, я жодного разу не казав, ніби то китайський уряд розумніший за наш. Бачте, уряд взагалі не може бути розумним! Тому що його функція - це контроль, і туди потрапляють люди з відповідним психотипом, у яких на чолі написано прагнення геть усе тримати під контролем. А найкращий спосіб усе тримати під контролем - це спрощувати усе складне і забороняти - а то і просто знищувати - усе непідконтрольне. Де ми бачимо нову можливість, там уряд бачить нову проблему; ідеальним для нього було б взагалі заборонити будь-який розвиток... Ну ось, будь ласка, погляньте на це!

- До парку прибули військові, які надають допомогу поліції, витискаючи натовп. Проте люди зчіплюються руками, намагаючись не пропускати їх до зорельота. Дехто навіть скандує "Убивці!", напевно маючи на увазі, інцидент з ядерними ракетами, які, я повторюю, згідно з офіційною заявою були китайськими. І ось ми бачимо, як одна із груп військових одразу прямує просто до нас! Схоже, вони мають за мету перешкодити нам знімати, але ми будемо залишатися в ефірі до кінця, захищаючи право американців на інформацію!

- Сер? Доктор Мазурські?

- Так, це я, але майте на увазі - все, що ви спробуєте сказати або зробити, бачать десятки мільйонів американців у прямому ефірі!

- Прошу вас пройти з нами.

- На якій підставі? Я не підпорядковуюсь військовому командуванню!

- Ваша допомога терміново потрібна в Білому Домі, сер. Вас включено до урядової Комісії з контакту як офіційного представника НАСА.

- Я більше не працюю в НАСА.

- Вже працюєте, докторе. Вам також буде сплачено заробітну плату за весь період вимушеного прогулу.

- Гмм... мабуть щось у лісі здохло, і уряд вирішив прислухатись до голосу розуму? Але мені б не хотілося залишати... безпосереднє місце подій.

- Благаю вас, сер. Гелікоптер чекає. Віце-президентові терміново потрібна ваша консультація.

Борт "Airforce 1", 12000 м над східним узбережжям США. Час T мінус 0:15

- Ціль в радіусі ураження, сер.

- Він ніяк не може бачити наші літаки?

- Відносно нього вони знаходяться за обрієм, сер. Поза зоною візуального або радарного виявлення. Але ми не маємо і гадки, якими ще технологіями він може володіти.

- Яку кількість людей вдалося евакуювати на цей час?

- Водюю вивезено близько вісімдесяти тисяч. Число тих, хто покинув місто самотійно, точному обрахунку не піддається, тому що в одній машині може перебувати від однієї до п'яти або навіть більше осіб. Але в середньому, певно, це ще щось близько трьохсот тисяч.

- Краплина в морі.

- Тим часом, незважаючи на те, що усі в'їзди до міста закриті, в районі Центрального парку, навпаки, народу все більшає. Наслухалися маячні цього Мазурські, що потрібно мало не обступати корабель живим кільцем, захищаючи наших іншопланетних друзів від поганого уряду... ну і просто доскіпливі, звісно. Із тих, що кинуться робити "селфі" навіть на тлі ядерного вибуху.

- Сподіваюся, до цього все ж таки не дійдеться!
- Армія і поліція намагаються їх витиснути, але поки що не дуже вдало. Потрібні жорсткі заходи - сльозогінний газ, водомети. Можливо, навіть постріли у повітря або гумовими кулями на ураження. Міська влада відмовляється санкціонувати такі дії на очах у мільйонів телеглядачів. Вже мільярдів, напевно... Прикривають свої дупи, хочуть перекласти всю відповідальність на нас.
- Ні. Жодного очевидного насильства поблизу цієї штуки. Воно може сприйняти це як атаку проти себе, а ми не повинні його провокувати... доти, поки можливо.
- Так, сер.
- Воно як і раніше не виявляє жодної активності?
- З моменту посадки - ні, сер. Але пройшло ще обмаль часу. Ми встановили прилади спостереження навкруги. Хімічний і радіаційний фон у нормі. Радіосигналів від нього нема.
- До речі, цікаво, що буде, якщо так воно і залишиться? Якщо там всередині анікогісінько немає? Хтось говорив, що астронавти не витримали б таких перевантажень. Можливо, геть увесь екіпаж загинув, а корабель сів на автопілоті? А ми так і будемо ходити навколо нього навшпиньки, чекаючи, поки воно змилюється піти на контакт. Дні, тижні, місяці... скільки? Коли ми нарешті наважимося на спробу розчинити корпус? І чи зможемо це зробити? Або ця штукенція і сто років по тому так і буде лежати серед покинутого Нью-Йорка, як бомба, яку неможливо ані знешкодити, ані вивезти, ані підірвати на місці?
- Вважаю, сер, це вже буде проблемою наступної адміністрації.
- Чудова відповідь, Стиве.

Центральний парк, Нью-Йорк, штат Нью-Йорк. Час T мінус 0:02

- ...А ми ведемо далі наш репортаж з місця, де приземлився іншопланетний космічний корабель. Після того, як військові все ж таки спромоглися замкнути кільце оточення навколо зорельота, між ними і людьми, що зібралися, встановилося щось на кшталт тимчасового замирення. Нових спроб випровадити людей з парку армія і поліція наразі не чинять - зокрема спроб нагнати від корабля нашу групу і перешкодити нам знімати, яким ви були свідками раніше. Тим часом, якщо раніше люди, що зібралися навколо, були налаштовані до прибульців приязно чи бодай нейтрально, то тепер почали підтягуватися і їхні супротивники. Поки що їх небагато, але вони тримають плакати на кшталт "Чужинці, забирайтеся геть додому" і "Нам не потрібні нелегали, ані земні, ані космічні". Деякі плакати, виходячи з якості їх виготовлення, вочевидь не написані щойно від руки, а вже використовувалися на демонстраціях, присвячених земним справам². Я бачу навіть плакат супротив абортів, хоча й незрозуміло, яким чином аборти стосуються іншопланетян... мабуть, деякі люди попросту прагнуть засвітитися у новинах, що транслюються на увесь світ, тому я прошу мого оператора тримати у кадрі лише корабель. Поліції поки що вдається запобігти зіткненню між прибічниками і супротивниками контакту. Можливо, якраз відволікання сил на цю нову обставину... але мій оператор показує мені, що відбувається щось дивне. Так! Ви це бачите? Із корпусу висунулася... боже, це виглядає, як величезна гармата, і вона спрямована просто на натовп! Гармата починає швидко рухатися по колу конуса, деякі люди пороснули в розтіч, хоча навряд чи вони встигнуть втекти... але ні, здається, нічого страшного не відбувається. Мабуть, це не зброя, а щось на кшталт величезного телеоб'єктива. Можливо, цієї хвилини звідти, з корабля, теж ведуть репортаж для своїх глядачів на іншій планеті... Ось тепер цей об'єктив дивився просто на мене! Але, як ви бачите, я в нормі. Хоча зі студії мені підказують, що у нас якісь завади...

Борт "Airforce 1", 12000 м над східним узбережжям США. Час T

2 Alien в американському англійському означає і іншопланетянина, і іноземця, що перебуває у країні (не лише нелегального мігранта, хоч термін нерідко вживається саме відносно до нелегалів).

- Сер, це атака! Воно обвело повний круг променем жорсткої радіації! Всі люди в Центральному парку щойно отримали смертельну дозу!

- Диявол! Ви впевнені, що це не помилка приладів?

- Жодних сумнівів, сер. Датчики в різних місцях засвідчили одне й те саме.

- Сер, ціль захоплено! Пілоти чекають вашого наказу!

- Боже допоможи мені, я не скину атомну бомбу на Менхеттен!

- Поки що про це не йдеться, сер. Ми вважаємо, що зможемо пробити його корпус трьома одночасно випущеними GBU-57A/B, після чого з інтервалом в 30 секунд буде скинуто GBU-43/B MOAB. І ось тільки якщо все це не допоможе...

- Найпотужніші неядерні бомби в нашому арсеналі? Це вб'є усіх людей навкруги!

- Вони все одно уже мерці, сер.

- І які руйнування отримають сусідні будівлі? Ви рознесе вщент пів-Менхеттена!

- Розумію, сер, але ми повинні діяти напевне. Ми не можемо дозволити собі тільки подряпати його, не знаючи, чим ще він може ударити у відповідь.

- Виборці ніколи мені цього не пробачать...

- Час іде, сер. Ми не знаємо, що він зробить наступної хвилини. Пілотам потрібен ваш наказ, пане Президент.

- Ехх... Гаразд. Наказую знищити ціль.

Білий Дім, Вашингтон, округ Колумбія. Ситуаційна кімната. Час T + 241:9:05

- ...дослідження решти уламків і фрагментів записів, що вціліли, займе ще багато місяців, а то й років, зважаючи на величину розриву між нашими і їхніми технологіями. І можна тільки гадати, які відкриття чекали б на нас, якби рівень пошкоджень був меншим. Лише тільки управління гравітацією, яким вони, зважаючи на все, володіли, що, ймовірно, і дозволяло їм розганятися і гальмувати з будь-якими прискореннями до будь-яких швидкостей...

- Ближче до справи, докторе. Нам цікаві результати, а не припущення.

- Добре. Отже, щодо досягнутих нами попередніх результатів. Ми так і не знаємо координат їхнього світу, але ми знаємо, що це за світ. Він цілком дивовижний...

- Докторе, будь ласка, лише факти, не треба епітетів.

- Як знаєте. Отже, їх планета не має сонця... у звичному для нас розумінні. Вона обертається навколо надмасивної чорної діри. Можливо - тієї самої, що знаходиться в центрі нашої Галактики. Або навіть іншої галактики. Я не візьмуся судити про те, як вони опинилися настільки далеко від дому - тим паче що це була, ймовірно, перша їхня експедиція на планету, подібну до нашої. Можливо, від них прямісінько до околиці Сонячної системи веде якась "червотока", існування яких припускають деякі наші фізики... Їхня планета обертається настільки близько до діри - точніше, до її горизонту подій, діаметр якого, втім, в декілька разів перевищує діаметр земної орбіти - що час там уповільнено приблизно на порядок в порівнянні з часом у решті Всесвіту.

- Чому ж вона не падає у діру?

- З тієї самої причини, по якій звичайні планети не падають на свої зірки. Її орбіта стабільна, хоча швидкість орбітального руху надзвичайно висока. Зоряне небо для них, ймовірно, є суцільним мерехтінням - мало того, що всі процеси там, з їх точки зору, відбуваються вдесятеро швидше, та ще й орбітальний рух...

- Але ж чорні діри не випромінюють світла, саме тому вони і чорні. І тепла теж, чи вірно я розумію? Що ж тоді зігріває їхню планету?

- В тому-то і вся сутність. Власне діра, звісно, не випромінює. Вірніше, вона створює випромінювання Хокінга, але воно занадто слабке, щоб когось зігріти. Джерелом енергії для цієї цивілізації служить акреційний диск - речовина, якій не так поталанило, як планеті зі стабільною орбітою, і вона втягується у діру, розганяючись і розігріваючись в процесі. Тільки термін

"розігриваючись" я вжив тут у переносному значенні. Це не звичне для нас інфрачервоне тепло. Це рентгенівське випромінювання. Жорстка гамма-радіація.

- Ви хочете сказати - та сама, якою вони вбили всіх цих людей в Нью-Йорку?

- Саме так! Те, що для нас - випромінювання, смертельне для всього живого, для них - звичайне світло! Це не був напад, абсолютно безглуздий при співвідношенні сил один корабель проти цілої планети! Вони не бажали ніякої шкоди нікому з нас! А просто, приземлившись в темному, з їх точки зору, місці - наше видиме світло вони, мабуть, не сприймають взагалі - вони присвітили прожектором навкруги. Тільки й того.

- І їм навіть не спало на думку - вони ж там чимось таки думають? - що для нас це може бути небезпечним?!

- Вам, коли ви вночі виходите з намету десь у глушовині лісу, спадає на думку, що ваш ліхтарик може вбити нічних тварин? У найгіршому разі налякати, але аж ніяк не вбити, згодні? Адже це лише тільки світло! І тим паче вам не спаде на думку, що ваш ліхтарик може зашкодити якомусь там, наприклад, камінню, або шматкам льоду - на ваш погляд, вони принципово не можуть бути живими! А вони ніколи раніше не стикалися з такими формами життя, як наша. Вже не кажучи про те, що вони взагалі не знали, що навколо перебувають люди. Вони їх просто не бачили, поки не присвітили. А потім було вже запізно... До речі, я вважаю, що ядерні вибухи китайських ракет вони прийняли за дружній жест. Чи то за вітальний салют, чи то за сигнальні вогні, чи то й взагалі за частування після довгої дороги. Якийсь фантаст на моєму місці навіть припустив би, що це була зовсім не наукова експедиція, а якісь підлітки чкурнули до лісу на пікнік на батьківському авто... але це, звісно, вже нічим не обґрунтовані фантазії.

- Чи є сподівання з'ясувати координати їхнього рідного світу?

- Дуже мало ймовірно. Після термобаричної бомби дивно, що ми спромоглися відновити і розшифрувати бодай ті крихти інформації, які я виклав. От якого біса було випалювати все вже після того, як ви пробіли корпус корабля?!

- Докторе, займайтеся питаннями вашої компетенції! Отже, виходить, що тепер нам навіть нема куди надіслати вибачення - хоча, звісно, вони самі винні...

- Ну, власне, надмасивних чорних дір у космосі не так вже й багато. Але навіть якщо б ми відправили радіосигнал до центру Галактики - або в той бік, звідки прилетів корабель, хоч там, скоріше за все, знаходиться не сама діра, а вихід з "червотоки" - він сягнув би мети через багато тисяч років.

- Але самі вони, вочевидь, користувалися більш швидким засобом зв'язку?

- Ми не знаємо. І після ваших бомб вже навряд чи дізнаємося.

- Ви ж розумієте, докторе, що це не пусте запитання. Що саме вони встигли передати своїм, і чи надішлють їх одноплемінники тепер карну експедицію?

- Це такі ж спекулятивні припущення, яких ви просили мене уникати. Ми фактично нічого не знаємо ані щодо їхньої психології, ані щодо їхнього соціального ладу. Особисто я вважаю, що коли мандрівника в якомусь далекому болоті в багнистих джунглях з'їли крокодили, то його співвітчизники не будуть збирати похід з метою знищення крокодилів. Вони лише позначають на своїх мапах це болото як місце, до якого не варто подорожувати. Але це лише тільки мій приватний погляд.

- Але, принаймні, те, що час у них плине вдсятеро повільніше - це не приватне припущення? Виходить, темп нашого розвитку вдсятеро швидший за їхній, і на той час, як вони наладнаються надіслати до нас свій флот - зустрінемо їх при повній зброї. До того ж, бачимо, що їхні кораблі є уразливими для нашого озброєння вже сьогодні.

- Це однісінька наука, яку ви здобули із того, що сталося?

- Дякую за вашу доповідь, докторе, і ми вас більше не затримуємо. Можете повернутися до своєї роботи. Нагадую лише, що уся вона, включаючи ті висновки, які ви виклали тут - цілком таємна, і ви особисто відповідаєте за будь-які можливі витіки. Будь-які, будь-кому, за винятком осіб, що наразі перебувають в цьому кабінеті. Ви все зрозуміли?

- Так... сер.

- Доброго дня, докторе.

- І вам, пані та панове.

- Уффф... ви впевнені, що цьому типу варто довіряти, сер? Поки що, за усіма прогнозами, Палата представників провалить імпічмент. Жодне застосування сили не є надмірним і жодні жертви не є даремними, коли йдеться щодо відбивання агресії з космосу. Але якщо Мазурскі пробалакається бодай навіть і на неприлюдному засіданні парламентської комісії, що ніякої агресії не було...

- Не пробалакається. Він сам ходить під звинуваченням, що саме його безвідповідальні заяви і заклики завели безвинних людей під промінь смерті прибульців. Ми тримаємо його за бейци міцніше, аніж він нас - саме тому я і дотримую його на цій посаді. Якщо ми припинимо його прикривати, його лінчують раніше, аніж доправлять до в'язниці.

- Отже, ви впевнені, що імпічмент провалиться?

- Із брязкотом, Джеймсе. Ці брехачі не наберуть більшості навіть у власних однопартійців.

- Та натомість вже за збільшення військового бюджету голоси віддадуть обидві партії.

- Віддадуть любісінько.

2020

(Переклад - Ігор Тараненко)